

# SOVJET-ESTLAND

Organ för Estlands Kommunistiska (b) Partis Läänemaa länskommitté.

Nr. 10

Torsdagen den 19 december 1940

Pris 8 kop. (6 sent).

## Befolkningen förbereder sig för valen

Befriat från kapitalismens ok förbereder sig Sovjet-Estlands befolkning med stor glädje och hänförelse för den 12 januari 1941, den stora dagen, då republiken Sovjet-Estland skall välja sina delegater till Sovjetunionens Översta Råd. Valkampanjen tar en allt större utsträckning. Den måste gripa in i alla våra samhällsskikt.

Denna valkampanj och dessa val äro större och mera vittomfattande än alla tidigare i Estlands historia, ty valen till Sovjetunionens Översta Råd liksom till alla Råd av det arbetande folkets deputerade äro allmänna. Detta betyder, att alla Sovjet-Estlands medborgare, som äro fyllda 18 år, oavsett ras och nationalitet, trosbekännelse, bildningsgrad, uppehållsort, social härkomst, förmögenhetsvillkor och tidigare sysselsättning ha rätt att delta i valen av delegater och rätt att väljas. Undantag äro svagsinta och personer som äro dömda till förlust av valrätt.

Valen av delegater äro likställiga. Detta betyder att varje medborgare har en stämma och att alla medborgare deltaga i valen på lika grunder.

Valen äro direkta. Detta betyder att valen till alla Råd av det arbetande folkets deputerade, från by- och stadsråden till Sovjetunionens Översta Råd utföras av medborgarna genom direkta val och hemlig röstning.

Kommunistiska partiets alla organisationer böra utveckla en aktiv propagandaverksamhet för att grundligt förbereda alla medborgare för ett effektivt genomförande av valen. Partioorganisationerna måste sträva efter en intim kontakt med väljarna och se till, att vårt arbetande folks bästa döttrar och söner väljas till delegater i Sovjetunionens Översta Råd.

Valkommittéerna ha redan börjat sitt arbete. Agitationspunkterna börja därmed. Valkommittéerna och agitationspunkterna böra föra ett intimt samarbete för genomdrivandet av sina gemensamma uppgifter. Det allra viktigaste och allra största arbetet inom valkampanjen åligger dem. De äro de organ genom vilka det kommunistiska partiet utför sitt dagliga agitations- och upplysningsarbete bland de större folkmassorna och uppehåller kontakten med väljarna. Partioorganisationerna måste leda och hjälpa valkommittéerna och agitationspunkterna, så att dessa kunna uppfylla de stora och avåra uppgifter, som ålagts dem med valkampanjen. En av de viktigaste och mest grundläggande uppgifterna i agitations- och propagandarbetet är att organisera

och hjälpa väljarna att bekanta sig med kamrat Stalins redogörelse över "projektet till Sovjetunionens Konstitution" på den VIII Rådskongressen och med Sovjetunionens Konstitution. Dessa två mycket viktiga historiska dokument måste vara den grundval, på vilken agitations- och propagandarbetet uppbygges vid förberedandet av väljarna för valdagen, den 12 januari. Varje väljare bör vara bekant med de grundläggande tankarna i kamrat Stalins tal och känna till principerna i Stalins Konstitution. Dessutom bör varje väljare känna till valordningen och veta, hur valen av delegater till Sovjetunionens Översta Råd försiggår.

Väljarna måste underrättas om väsendet och vikten av alla de förändringar, som hava ägt rum i Sovjetunionen inom ekonomien och klassstrukturens område liksom i nationernas ömsesidiga förhållanden, enligt kamrat Stalins redogörelse på den VIII Rådskongressen.

Dessa djupgående förändringar i Sovjetunionens liv, dessa socialismens avgörande framsteg i Sovjetunionen ha funnit uttryck i Sovjetunionens Konstitution. Stalins Konstitution är alltså en återspeglning av alla de framsteg och segrar, som Sovjetunionens folk ernått.

Ävenså måste man redogöra för de förändringar, som ägt rum i Sovjet-Estland alltså den 21 juni 1940. Alla historiskt viktiga bestämmelser och beslut av Estlands Kommunistiska (bolsjevistiska) Parti och av Republiken Sovjet-Estlands regering: nationaliseringen av jord, företag, handel, banker och stora hus, förändringar inom socialförsäkringen, läkarevården, skolväsendet o.s.v.

Valkampanjens främsta uppgift är att förbereda befolkningen till valdagen så, att alla den 12 januari 1941 komma och rösta för de kandidater, som kommunisterna och de partilösa gemensamma block har uppställt.

Väljarna måste allsidigt och grundligt göras bekanta med kandidaternas levnadslöpp, deras revolutionära verksamhet och de insatser som dessa vårt arbetande folks bästa döttrar och söner ha gjort för arbetarfolkets befrielse och för uppbyggandet av socialismen.

En god valkampanj höjer vårt folks politiska nivå, samlar arbetarna, bönderna och intelligensen ännu tätare kring det kommunistiska partiet, påskyndar socialismens uppbyggande i vår sovjetrepublik och är dräpslaget för alla till vår socialistiska samhällsordning fiendliga element.

## Våra kandidater till Sovjetunionens Översta Råd

Den 13 december avslutades registreringen av kandidater i valkrets-kommittéerna. Det arbetande estniska folket begagnar sig ivrigt av de stora demokratiska rättigheter, som Stalins Konstitution ger dem. Fabrikanas och företagens arbetare, tjänare och ingenjörer samt tekniska personal, liksom lantarbetare och bönder på sina sammanträden utvalde det estniska arbetande folkets bästa döttrar och söner till kommunisternas och de partilösa blocks kandidater vid valen till Sovjetunionens Översta Råd.

### Till Unionsrådet:

#### Kamrat Karl Säro,

Estlands Kommunistiska (bolsjevistiska) Partis förste sekreterare, uppställdes till kandidat i Rakvere valdistrikt nr. 647 på sammanträdet av Kreenholmiska Manufakturernas arbetare, tjänare och tekniska personal i Narva.

#### Kamrat V. B. Botškarov,

SUK(b)P Centralkommittés och SSSR FKR ombudsman i Republiken Sovjet-Estland, uppställdes i Tallins valdistrikt nr. 644 på Tallins Skeppsmontverksstäders arbetare, tjänare och tekniska personals sammanträde.

Kamrat Johannes Lauristin, Republiken Sovjet-Estlands Folkkommissariärs ordförande, uppställdes till kandidat i Tartu valdistrikt nr. 646 på sammanträdet av metallverksstaden "Võit" arbetare och tjänare.

Kamrat Johannes Vares, Ordföranden för Republiken Sovjet-Estlands provisoriska Översta Råds Presidium, uppställdes till kandidat för Pärnu valdistrikt nr. 645 på Mölaskilla järnvägsverksstäders arbetare, tjänare och tekniska personals sammanträde.

### Till Nationernas Råd:

#### Kamrat Juliana Tellman,

sekreteraren i ELKUF:s Centralkommittés kaderavdelning, uppställdes på Baltiska Bomullsspinneriets och väveriets arbetare, tjänare och tekniska personals sammanträde till kandidat för Tallins nordliga del, valdistrikt nr. 659.

#### Kamrat Feodor Okk,

sekreterare i EK(b)P:s Tallins kommitté, uppställdes till kandidat för Tallins Lasnamäe valdistrikt nr. 690 på "Põhja Puupapi- ja Paberivabrik" arbetare, tjänare och tekniska personals sammanträde. Kamrat Okk's kandidatur tillstyrktes av Tallins 23. valkrets' väljares sammanträde.

#### Kamrat Jüri Nuut,

rektor för Tallins Tekniska Högskola, uppställdes till kandidat för Tallins västra valdistrikt, nr. 691 på sammanträdet av Järnvägarernas Huvudverksstäders arbetare, tjänare och tekniska personal. Kamrat Nuut's kandidatur tillstyrktes av Tallins Kommunalekonomiska avdelningens arbetare och tjänare, av Tallins 42. valkrets' väljare och av Tallins lärare.

#### Kamrat Anatoli Konjaev,

Sovjetunionens Hjälp, avdelningsschefen för RDP:s stab, uppställdes till Tallinn-Nõmme valdistrikts nr. 692 kandidat på rödgårdsternas sammanträde. Hans kandidatur tillstyrktes på sammanträdet av "Luther" arbetare och tjänare.

#### Kamrat Heinrich Ansp,

arbetare i Järnvägarernas Huvudverksstäder i Tallinn och sekreterare för partiets grundorganisation i verkstäder, uppställdes till Harju läns östra valdistrikts nr. 693 kandidat på Jägalas arbetande folks sammanträde.

#### Kamrat Olga Lauristin,

Litteraturöverstyrelsens direktör, uppställdes till Harju läns västra valdistrikts nr. 694 kandidat på den Första Statliga Byggnadsverksstads arbetare och tjänare sammanträde. Kamrat Olga Lauristins kandidatur tillstyrktes av Ellamaa torvskärningsarbetare och -tjänare, Klooga byggnadsarbetare, Rapla sockens lantarbetare och bönders sammanträden.

#### Kamrat August Jakobson,

författare, uppställdes till Hapsal valdistrikts nr. 695 kandidat på sammanträdet av Småstadsbornas Arbetarförbunds medlemmar i Hapsal. Kamrat Jakobsons kandidatur tillstyrktes av Kultur- och Konstarbetarnas Fackförenings medlemmar och Hapsal och Kärdla tygfabriks arbetare och tjänare på deras sammanträden.

#### Kamrat Jaan Neemsalu,

småbrukare, uppställdes till Lään valdistrikts nr. 696 kandidat på Kirbla sockens lantarbetare och bönders sammanträde. Kamrat Neemsalus kandidatur tillstyrktes på Muhu sockens lantarbetare och bönders sammanträden.

#### Kamrat Johannes Somson,

arbetare i Sindi textillfabrik och ordförande för fabriks kommitté, uppställdes till Pärnu läns valdistrikts nr. 699 kandidat på Sindi textillfabriks arbetare och tjänare sammanträde.

(forts. sid. 2)

## Våra kandidater...

(forts. från sid. 1)

**Kamrat Juhan Ellam,** kommissarie i "Salkla" kvarn och kommunaldirektör i Valde, uppställdes till Saaremaa valdistrikt nr. 697 kandidat på Põlde lantarbetare och bönders sammanträde. Kamrat Ellam kandidatur tillstyrktes av Kuressaare arbetande folks sammanträde, av Laimjala, Pärnassa, Leisi, Lümanda, Kaarma, Valjala, Kärla, Randvere, Torgu och Tõlluste lantarbetarnas och bönders sammanträde.

**Kamrat Boris Kumm,** Republiken Sovjet-Estlands Inrikes-Folkkommissarie, uppställdes till Pärnu stads valdistrikt nr. 698 kandidat på Pärnu linnefabrikens arbetare och tjännares sammanträde. Kamrat Kums kandidatur tillstyrktes på den statliga skogsindustriens Pärnu avdelnings arbetare och tjännares sammanträde.

**Kamrat Elfrido Piip,** sjukvårdschef i Viljandi stadsförsamling, uppställdes till Viljandi stads valdistrikt nr. 700 kandidat på Viljandi Tändstiftfabrikens arbetare och tjännares sammanträde.

**Kamrat Enn Plekksepp,** lantarbetare, uppställdes till Viljandi läns valdistrikt nr. 701 kandidat på Lantarbetarnas Fackförbunds Köpu organisations medlemmars sammanträde.

**Kamrat Johannes Kruus,** lokomotivförare, uppställdes till Valga valdistrikt nr. 702 kandidat på Valga järnvägsarbetare och tjännares sammanträde. Kamrat Kruus' kandidatur tillstyrktes på Valga öl- och infabrikens arbetare och tjännares sammanträde, Valga kommunistiska ungdoms sammanträde och Tõrvas arbetande folks sammanträde.

**Kamrat Oskar Sepre,** förste ställföreträdare för Republiken Sovjet-Estlands Folkkommissariats Ordförande, Ordföranden för Republiken Sovjet-Estlands Plankommission, uppställdes till Võru valdistrikt nr. 703 kandidat på Võru Arbetareförbunds sammanträde.

**Kamrat Arnold Veimer,** Republiken Sovjet-Estlands Lättindustri-Folkkommissarie, uppställdes till Petseri valdistrikt nr. 704 kandidat på Petseri Arbetareförbunds sammanträde.

**Kamrat Ivan Savin,** småbrukare, uppställd i Petseri till valdistrikt nr. 705 kandidat på Seno sockens lantarbetare och bönders sammanträde.

**Kamrat Nigol Andresen,** andre ställföreträdare för Ordföranden i Republiken Sovjet-Estlands Folkkommissariatsråd, samt Republiken Sovjet-Estlands Bildningsfolkkommissarie, uppställdes till kandidat för Rakvere valdistrikt nr. 711 på Kultur- och Konstarbetarnas Fackförbunds Rakvere organisations medlemmars sammanträde.

**Kamrat Herman Arbon,** Ordförande för Republiken Sovjet-Estlands Fackförbunds Centralförbund, uppställdes till Kiviõli valdistrikt nr. 712 kandidat på Kohtla-Järves Första Brännskifferfabrikens arbetare och tjänstemäns sammanträde.

## Nuckö och Rikull förbereda sig för valen

Tillsammans med de andra räjonerna i Läänemaa, förbereda sig även vormsö-, nuckö-, och rikullborna mot de stundande valen. I alla kommuner har man öppnat agitationspunkter, vilka livligt besöks på eftermiddagarna och kvällarna av det arbetande folket. I agitationspunkterna finns litteratur tillgänglig på estniska och svenska över Sovjetunionen och om socialismen. Dessa punkter arta sig till byklubbar, där folket kan samlas för att prata sinsemellan och diskutera valen och kulturella problem. Naturligtvis utgörs agitationspunkterna besökare endast av den fattigare klassen, de s. k. kulackerna, byutpresarna hålla sig med flit ifrån allt som heter socialism.

"Sovjet-Estlands" medarbetare besökte under dessa dagar nuckö- och rikulltrakterna. Här bor ester och svenskar tillsammans i ömsesidig vänskap, svenskarna utgöra dock majoriteten. Därför är det även naturligt, att valkampanjen försiggår på bägge språken. Om den borgerliga estniska regeringen fäste öga upp på minoriteterna vid minoriteterna och deras språkliga och nationella frågor, så möjliggör sovjetregeringen, det för alla nationer att bekanta sig sig med valkampanjen på deras eget modersmål. I Sovjetunionen äro alla nationer likställda, de må då tillhöra vilken ras som helst.

För första gången ha svenskarna möjlighet att rösta med svensktextiga valsedlar. Likaså äro även valföretäckningar och valprotokoll sammanställda på svenska språket. Det är ju klart, att det känns hemtrevligare och lättare att läsa på sitt eget modersmål, i synnerhet som det finns många invånare på Nuckö och i Rikull som överhuvudtaget inte förstå estniska.

Ända tills nu, har man i Nuckö kommun anordnat över 20 valföredrag. Enligt vad Nuckö kommunalsekreterare kamrat Lars Broman berättar, samlas folket huvudsakligen enligt inlärd vana på postdagarna till kommunhuset och agit. punkterna. Dessa äro förlagda till postagenturerna, där man gemensamt läser estniska tidningar och den svenskspråkiga tidningen "Sovjet-Estland", diskutera de aktuella problemen och frågor beträffande valen, vilka klarläggs av agitationspunktens ledare. Samtidigt kontrollerar man även, om alla med-

borgare äro med i valföretäckningen. Sutleborna ha visat sig vara flitiga. På vägen sammanträdde vi med lantarbetaren kamrat Anton Greenfeldt från Gambyna, Rikull, vilken är ägare till ett 27 ha stort jordbruk.

"Livet har blivit friare", säger kamrat Greenfeldt. "Vi rikullavenskar ha alltid haft att göra med penningbrist, ty den borgerliga regimen nedtryckte priserna på alla jordbruksprodukter. Nu få vi emellertid mycket mera pengar och ha därför även möjlighet att höja levnadsstandarden. Jag har sju barn, som alla vilja ha bildning, en sådan få de nu gratis, tack vare sovjetregeringen. Tidigare var en sådan sak alldeles otänkbar, ty den dåliga jordmannen och den lilla jordlappen gävo mycket små inkomster. Jag vill nu emellertid gå för att vilja och röstar på för det arbetande folkets kandidater kamrater J. Vares och A. Jakobson."

Vid samtalet med kamrat A. Greenfeldt erfar vi, att folket samlas till höring för att gemensamt läsa tidningar som där finnas tillgängliga. "Några anse mig för dum," fortsätter Greenfeldt, "därför att jag förklarar om på egen bekostnad bygger nya ekonomibyggnader, men jag finner, att jag måste hålla min fara gård i ordning. Jag vet även, att jag har ständigt rätt till gårdens som sovjetregeringen ej på något sätt kringgår. Just raka motsatsen — den försäkras denna."

Vid besök i några skolor på Nuckö och i Rikull, märka vi, att man ej fast någon vikt vid väggtidningarna. Trogen äro ledarna på ort och ställe inte fullt medvetna om betydelsen av en väggtidning, där många aktuella problem och valfrågor kunna avspeglas. I Sutle folkskola funno vi nog den lokala arbetarorganisationens väggtidning "Sutleps skära", vilken tyvärr endast innehåller paroller. Det borde även finnas förklarande och belysande artiklar. Skulle det ej vara möjligt att någonstans organisera en väggtidning på svenska språket, vilken säkert skulle åtnjuta livligt intresse? Och det skulle ej alls fordra så stora ansträngningar. På detta område ha svenskarna blivit långt efter de andra orterna i Läänemaa. I Sutleps folkskola samspråkade vi med skolläraren kamrat Mittal, vilken är aktiv medlem i Lantarbetarnas Fackförbunds och hjälper till att ordna och hålla vakt i agitationspunkten.

"Nu ha även de rätt att tala, vilka förr fingo tala," säger kamrat Mittal. "Jag har på egen hand pluggat in konstitutionen och lagen och kan nu ge besökare förklaringar i agitationspunkten. Likaledes ha även levnadsbetingelserna förbättrats. Förr hade jag endast 25 kr per månad, nu börjar jag få mer."

Bland andra agit. punkter har Birkas folkskolas blivit efter. Denna kan leka vara öppnad hela dagen för allmänheten, emedan skolundervisning förslagsvis i samma lokaler på förmiddagarna.

På Nuckö sammanträdde vi även med kamrat Oskar Nilson, som erhållit landatälle i Rikull. Han är medlem i Lantarbetarnas Fackförbunds och har sedan många år varit arbetare vid Birkas Folkhög- och lantbruksskola. "Jag erhöi i Rikull en 12 ha stor gård och är därför mycket glad, att jag fick en sådan. Hittills saknas byggnader på stället, men jag hoppas att komma ifrån byggnadssvårigheterna med statens understöd," säger kamrat Nilson. "Jag läser 'Sovjet-Estland', vilken är den första svenskspråkiga tidningen som staten givit oss. Förr fingo vi nöja oss med vår egen lilla tidning. Till valen går jag säkert."

På Nuckö finns överhuvudtaget 5 agitationspunkter: i Uuuda gård, Byholm, Meriküla gård, Birkas folkskola, Sutle folkskola och i Nyby skolhus. I Rikull finns tre agitationspunkter: i Höbring skolhus, Bergsby skola och i Odinsholms arbetarbarack.

## Rörlig agitationspunkt i Läänemaa

Hapsal, d. 16. 12 (ETA.) Röda Baltiska Flottan har ställt till EK(b)P-s Läänemaa kommittés förfogande en rörlig agitationspunkt, nämligen en bil dekorerad med paroller och kamrat Stalins bild, för genomförandet av valkampanjen. Agit-punkten är även rikligt försedd med bolsjevisk litteratur och dessutom ännu med en filmapparat. Den rörliga agitationspunkten far från by till by i hela Läänemaa, där den anordnar sammanträden och biografställningar för lantbefolkningen. Läänemaa-bornas hysa stort intresse för den rörliga agitationspunkten. Ledare för agit-punkten är kamrat Klettenberg.

och lantarbetarnas sammanträden och den 18 valkretsens väljares sammanträde i Järvamaa.

## Kamrat Meta Luhakõiv,

slagarbetare i Kreenholms Manufaktur, uppställdes till Narva valdistrikt nr. 718 kandidat på Kreenholms Manufakturs arbetare tjänstemäns och tekniska personals sammanträde.

Utom de ovannämnda ha sammanträden hållits med anledning av uppställandet och tillstyrkandet av kandidaterna i nästan alla fabriker och ämbetsverk, i socknar och byar. Sovjet-Estlands arbetande folk — arbetare, bönder och intelligens — deltaga med stor iver i valkampanjen för att välja delegater till vårt stora socialistiska hemlands högsta maktorgan, (ETA)

## Kamrat Allis Haberman.

Republiken Sovjet-Estlands Bildningsfolkkommissariats inspektör för mellanskolorna, uppställdes till Tartumaa södra valdistrikt nr. 706 kandidat på Elva Arbetareförbunds sammanträde.

## Kamrat Voldemar Sassi,

Ordförande för Republiken Sovjet-Estlands provisoriska Översta Råd och sekreterare för EK(b)P Tartumaa kommitté, uppställdes till Tartu valdistrikt nr. 707 kandidat på skolfabriken "Chendus" arbetare och tjännares sammanträde.

## Kamrat Viktor Kihno,

rödgarldat, uppställdes till Tartumaa norra valdistrikt nr. 708 kandidat på Ulla Kraftverks arbetare och tjänstemäns sammanträde.

## Kamrat Johannes Sommer,

kommundirektör i Lause, uppställdes till kandidat för Mustvee valdistrikt nr. 709 på Lause sockens lantarbetare och bönders sammanträde. Kamrat Sommers kandidatur understöddes av Mustvee arbetsfolk sammanträde, av Kasepiä, Torma, Avinurme, Iisaku och Tudulinna lantarbetarnas och bönders sammanträden.

## Kamrat Erich Tarkpea,

ELKNC Centralkommittés sekreterare, uppställdes till Palde valdistrikt nr. 715 kandidat på Turi Pappersfabrikens arbetare och tjänstemäns sammanträde. Kamrat Tarkpeas kandidatur tillstyrktes på Tapa järnvägsarbetarnas, Palde läderfabrikens "Punane Järva arbetare" och tjänstemäns, Palde stadsförvaltnings arbetare och tjänstemäns, Lehtse torv-



Oavsett detta, att man i det borgerliga Estland i synnerhet på det ekonomiska området försökte framhålla vårt läge som randstat, så var dock fiskeriet ett område, som man minst bemödade sig om att fåsta uppmärksamhet vid. Att vara fiskare betydde det samma som att arbeta i de allra uelaste levnadsbetingelser, utan den ringaste försäkring eller trygghet.

Dock livnärde sig omkr. 15.000 personer av flake. Bortsett från saknaden av all organisering och de dåliga fiskeredskapen, spelade fiskproduktionen södd ur folkhushållningsasynpunkt en rätt betydande roll. Värde av den årliga fiskproduktionen kunde skattas till ca. 4 miljoner kronor och fiskexporten till 1,5 milj. kr.

Den socialistiska regimen medför även betydande förbättringar inom fiskeriet liksom på andra områden. Ett första steg till en sådan förbättring var den redan i juli utfärdade förordningen för bekämpandet av olyckor vid arbetet för fiskare. Denna förordning försäkrar fiskarna statlig sjukbehandling vid olycksfall som inträffat under arbetstiden, liksom ges även understöd för de förlorade arbetsdagarna. Denna sjukförsäkringslag för fiskare, som var en av de mest vittomfattande lagarna efter 21 juni, vittnar klart därom, att man i det nya samhället vill fåsta mycket större uppmärksamhet vid fisket och förbättrandet av fiskarnas levnadsbetingelser än man gjorde det tidigare.

Mycket omfattande börjar man att förbättra marknadsfrågan för flaken.

För en bättre organisering av marknadsföringarna för fisken stiftades under den borgerliga regeringens tid Centralförordningen för de kooperativa fiskeriföreningarna (Kalurite Kooperativühingute Keskkõhik) "Fiskcentralen" ("Kalaken-

## Artellerna — den mest passande samlingsformen för fiskare

kus"). Denna förening skulle göra slut på ett sådant förhållande, där uppköparna köpte hela dagens fångat för smörgåspris. Som startkapital gav man en löjligt liten summa i lån. Naturligtvis kunde "Fiskcentralens" verksamhet på grund av detta förhållande, ej bli nämnvärt omfattande. Vid början för "Fiskcentralens" verksamhet i början av förra året, var föreningens delvärde i exporten endast 8,3%. Fiskarna som nästan fullständigt saknade kapital, föredrogo att skaffa sin fisk till privatköpmän, vilka genast utbetalade varan i kontanter. Under loppet av några månader, har förhållandet emellertid betydligt förändrats. Den reorganiserade "Fiskcentralen" försåg redan i oktober fiskmarknaden med 53,3% av exporten och ETK (Estlands Kooperativa Centralförbund) med 22,6%.

Exportfisken gick hittills huvudsakligen till Tyskland och Sverige, tidigare även till Polen, varvid prissteget åter var beroende av priserna på den utländska marknaden. Vid större fångster nedrycktes priserna oerhört lågt vid stränderna. De som förtjänade därpå voro båtlägar- och uppköparna.

Nu samlar "Fiskcentralen" fiskarna genom sina medlemmar, fiskarnas kooperativa föreningar. Kooperativa föreningar ha stiftats och äro under stiftande i alla större centra. De ha sina egna mottagnings-, packnings- och isförvaringsrum.

För den inhemska fiskmarknaden utnyttjar man mejeri- och gräddstationernas nät. De ha redan förkylningsrum, som möjliggöra en förvaring av flaken.

Resten av den inhemska produktionen går till de övriga förbundsrepublikerna, där en obegränsad marknad är försäkrad.

Således se vi att fiskmarknadsfrågan har lösts jämförelsevis bra. Likaså finna det förutsättningar för att de förekomna bristfälligheterna skola kunna gottgöras med tiden. Ännu återstår att organisera fiskeförhållandena.

Fisket har hittills skett hos oss under jämförelsevis oorganiserade förhållanden. Vid sidan av enstaka privatföretag, bestodo större fiskerisammanslutningar endast av båtlag, vilkas sammansättning i de flesta fallen var jämförelsevis tillfällig, och gick isär redan efter en enda fiskesäsong. Dessa små fiskesammanslutningar hade ingen möjlighet att samla ihop något större kapital. Därför voro även fiskredskapen primitiva. En vanlig fiskare hade t. ex. stora svårigheter att skaffa sig bottenkärn, varför även stora åtmin fingo röra sig obehindrat förbi våra stränder.

Om man bortser från den ringa fiskeritvvecklingen, så finna vi, att fiskarna även ständigt löpte fara för att bli fullständigt ruinerade. En höststorm kunde föra bort alla nät, och medel saknades för anskaffande av nya. Man överhoppade sig med skulder, som man ej kunde återbetala.

I det socialistiska samhället få icke fiskarna arbeta oorganiserade. På samma sätt som bondebefolkningen inom jordbruksområdet organiserar kolhoser och hantverkarna arteller, så börja även fiskarna att bilda arteller för att sålunda ned gen-

samma ansträngningar uppnå en bättre ekonomisk ställning.

Vid organiserandet av fiskare, har det i Sovjetunionen visat sig, att artellen är den mest passande formen. Fiskarna inskriva sig i artellen med alla sina fiskedon, båtar och nät. Till artellen räknas icke små båtar för eget behov, likaså icke obetydliga mindre fiskredskap. Av inkomsterna som erhållits vid avyttring av den gemensamt fångade fisken, går en del till artellens omkostnader och skatter, medan resten fördelas mellan artellens medlemmar. Delandet av inkomsterna sker båtlagsvis, dvs. varje båtlag delar mellan sig den egna båtens fångat, vilket naturligtvis i sin tur eggat de olika båtlagen till större iver.

I Sovjetunionen inneha fiskeartellerna stora egendomar. De ha skaffat sig egna båtar, väl utrustade fångatredskap och många arteller ha egna fiskdammar.

För organiserandet av fiskarna, har även hos oss i någon mån gjorts förberedelser. Fiskearteller ha grundats i Narva-Jõesuu- och Pelpus-området. De måste emellertid organiseras mycket vidlyftigare. Vidare borde vi organisera djuphavs-fiskearteller. Hittills har det ej förekommit något nämnvärt djuphavs-fiske hos oss. Först då, när vi ha grundat livskraftiga fiskearteller, blir det möjligt för oss att tänka på djuphavs-fiske. Djuphavs-fisket skulle även förmå avlägsna fiskets säsongartade karaktär.

Att grunda starka fiskarteller — det är en riktning, som alla våra fiskare för närvarande borde slå in på. Ty endast organiserade fiskareanslutningar äro tillräckligt starka för att kunna utnyttja alla dessa fördelar, som det socialistiska national-ekonomiska systemet bjuder på.

## Sovjetunionens statliga struktur

Sovjetunionen är det största riket i världen. Den omfattar en sjättedel av hela jordytan. Dess oändliga områden sträcka sig från Östersjön till Stilla Oceanen i Fjärran-Ostern, från Norra Ishavet till Turkiets och Irans gräns i söder.

Sovjetlandets rikedomar äro outtömliga. Sovjet-folkets ofantliga energi för landet målmedvetet mot den mänskliga utvecklingens höjder.

Sovjetunionen är ett land som genom sin statliga struktur, genom sin samhällsordning och sin ekonomi fullständigt skiljer sig från alla andra länder i världen.

Alla Sovjetlandets oändliga rikedomar, allt som produceras genom människornas arbete — alla kulturella och materiella värden användas till Sovjetunionens gemensamma bästa, till folkets väl, till stärkandet av Sovjetrikets makt och försvar. Anorlunda kan det icke vara, ty Sovjetunionen är arbetarnas och böndernas stat, den verkliga demokratiens land. I Sovjetunionen finns det inga kapitalister, ingen exploatering. Varje arbetare arbetar för sig, för sitt land.

Makten i Sovjetunionen tillhör genom Råden av det arbetande folkets delegater arbetarna själva i städer

och på landet. I det att de välja delegater till Råden deltaga Sovjetunionens arbetare i ledandet av landets öden. I alla det arbetande folkets Råd, från Sovjetunionens Översta Råd ända ner till Byråden, arbeta över 1.288.000 delegater — arbetare bönder-kolhosmedlemmar och sovjet-intelligensen.

Delegaterna skilja sig från varandra med avseende på ålder, yrke, bildningsgrad och nationalitet, men blodsbanden med folket äro lika hos alla. Det är människor, som ha kommit ur folket självt. Bland delegaterna i Råden finns det fabriksarbetare och ingenjörer, bönder-kolhosmedlemmar och agronomer, professorer och studenter, lärare, läkare, betjänare, soldater och kommandanter.

I Sovjetunionens Översta Råd beslutas viktiga statliga frågor av sådana människor som skådespelaren i världens bästa teater, Moskvas Konstatel, I. M. Moskvlin, hantvarearen Aron Henkin från Odessa, Sovjetunionens Vetenskapsakademis president V. L. Komarov, kolhosmedlemmen Maria Demtschenko från Ukraina, Översta Rådets yngsta medlem den 18-åriga textilarbetaren Klavdia Sahharova och den äldsta delegaten akademikern A. N. Bach

tillsammans med folkens ledare, kamrater Stalin.

Sådana människor leda Sovjetriket. Den ekonomiska grunden för Sovjetlandet bildar ekonomins socialistiska system och den socialistiska äganderätten till arbetsredskapen. Vari ligger detta system?

Sovjetunionens Konstitution säger att hela landet med dess rikedomar, dess vatten, skogar, fabriker och företag, dess gruvor, järnvägar, vatten och lufttransport, banker, post, sovhus (stora statliga jordbruk), traktorstationer, kommunala företag (badstugor, spårvagnar o. s. v.), bostadsfonder i städer och i industricentra, äro statens, d. v. s. hela folkets egendom. De kapitalistiska elementen äro fullständigt avskaffade i Sovjetunionen. I Sovjetunionen kunna arbetsredskapen icke vara privategendom. Landets försvar, befolkningens välfärd och hela rikets framgång äro beroende av den socialistiska egendomens utveckling och förstärkning.

I budgeten har man upptagit summor till samhällets gagn: till industriens utveckling, till landets försvar, till löner, till främjandet av kulturen, till hälsovård, till försäkring vid fall av sjukdom eller ålderdom, o. s. v. Staten delar vinsten och bringer den i samklang med folkekonomiens plan, vilken utarbetas till ökning av sam-

hällets rikedomar, till höjning av de arbetandes materiella och kulturella nivå, till förstärkning av Sovjetunionens oavhängighet och dess försvar.

Inom Sovjetunionen har den socialistiska egendomen icke endast statlig karaktär. Sovjetunionens konstitution föreser socialistisk egendom även i form av kooperativ- och kolhosgendom. Sådana äro byggnader, inventarier, maskiner, samhället tillhörande boskap, kolhosernas eller andra kooperativa förbundes (t. ex. hantverkare-artellers, handelskooperativa föreningars o. s. v.) produktion.

Sovjetunionens samhällsstruktur förbjuder icke privategendom. Tvärtom, sovjetlagen skyddar medborgarnas privategendom, som har vunnits genom arbetslön och besparingar, såsom bostadshus och hushåll, heminredning och redskap, föremål för personligt behov och för personlig trevnad, varvid lagen föreser även arvsrätt. Sovjet-medborgarens privategendom får dock icke bli ett medel till människors ömsesidiga exploatering. Sovjetunionen är en stat som består av många olika nationer till antalet ungefär 60. Kommunistiska partiet och Sovjetmakten nationspolitik ha alltid erkänt alla nationers fullkomliga sociala och ekonomiska likställighet, erkänna och garantera folkens rätt till självbestämelse ända till bildandet av självständiga stater. (forts.)

## Läkarvården i en sovjetby

Fattigdomen och bristen på kultur i sovjetbyarna före revolutionen förorsakade epidemier, som härjade i årtal samt endast avstannade tillfälligtvis för att ånyo blossa upp med ny kraft. De lantläkare som här och där arbetade i byarna, saknade kraft att bekämpa de grasserande farstörerna.

I brist på läkarhjälp, var lantbefolkningen tvungen att kurer sig hos "kloka gummar", "trollkarlar" mm. och söka "helbräddelse" i kyrkan. Den insjuknade fördes till prästen för att få nattvard. Efter dessa fingo även friska nattvarden och på så sätt nedsmittades både barn och vuxna. De läkare, som försökte blanda sig i ordningen, beskyddes av polisen för brottslig "revolutionsanda".

Det förra Ryssland var vida "berömt" för sin höga barndödlighet. I Ukraina levde t. ex. endast 50-60 barn av 100 till ett års ålder. I Mellanrysslands byar var barndödligheten ännu högre.

Under sovjetregimen ha våra byar förändrats till oigenkännlighet. Som ett exempel ur mängden skulle byn Ostapje i Ukraina (oblastet Poltava) kunna anföras. Före revolutionen rådde här mörker och efterblivenhet. Men nu leva människorna i denna stora kolhosby, där det finns nya hus, rymlig klubblokal och ljudfilmsbiograf kulturellt och förmöget. Fläck- och magtyfus, som för några år sedan voro så vanliga, ha nu för länge sedan begränsats. Barndödlighetsindexet i Ostapje har under dessa

år bragts ner 13 gånger! Redan under en längre tid har intet fall av någon barnepidemi förekommit. Det sista fallet av dyfteri förekom för 5 år sedan.

Dessa uppseendeväckande resultat ha uppnåtts tack vare kolhossystemet, varigenom den arbetande jordbrukarbefolkningens kulturella och materiella nivå höjts samt genom den stalinistiska omsorgen om folkhygien.

Från Ostapje är det 45 km. till närmaste stad. Men för att erhålla läkarhjälp behöver en kolhosmedlem ej fara till staden, utan den lämnas i den lokala läkarkretsen. Här stå ambulans, röntgen- och fysioterapiska kabinett samt välförsedda diagnostiska laboratorier kolhosmedlemmarna till buds. Barnen betjänas av en rådgivningspunkt för barn och ett mjölkkök. Rådgivningssystemet undervisar de unga mödrarna, hur de rätt skola sköta om spädbarnen.

Inom läkarkretsen verka två förlossningshem samt ett vållinrat sjukhus. I detta finns ljusa och luftiga sjuksalar, badrum, operationssal och matsal, alldeles som i alla välordnade sjukhus i städerna.

Ostapje bysjukhus förbereder bland de unga i kolhosen medicinska syster och fältskärer, av vilka några försätta sina studier i högre läroanstalter.

Läkarna i Ostapje äro med tusende trådar förbundna med Moskva, Leningrad och Kiev samt med övriga större vetenskapliga centra i landet. Byns medicinska arbetare stå i livlig

brevväxling med ärevärdiga vetenskapsmän varvid de mest olikartade frågor inom läkarvetenskapen och -praktiken behandlas. I Ostapje finns även ett rikhaltigt medicinvetenskapligt bibliotek.

Hundrade folkläkare äro välkända över hela landet som oegennyttiga och försakande personligheter inom Sovjets läkarvetenskap. Genom deras erfarenheter lära de unga och utvidga år för år läkarkåren.

Det arbetande folkets hygien står i medelpunkten för Kommunistiska Partiets och sovjetregeringens uppmärksamhet. Ingenstades i den övriga världen har läkarhjälp organiserats så vidlyftigt som i Sovjet. Om man skulle jämföra läget med åren före revolutionen, så har antalet sjuksågar i byarna vuxit tre och en halv gånger och när nu upp till 200.000 bäddar. Även vårdambulansernas antal har vuxit mer än tre gånger och när nu upp till en siffra på 12.500. Bäddarnas antal i förlossningshemmen har vuxit 14 gånger. I Sovjet erhåller varje havande läkarkärd i t. o. m. de mest avlägsna byar. Såväl på landet som i staden omges mor och barn av den socialistiska statens varma uppmärksamhet och vård. Enbart under förra året utbetalades åt barnrika mödrar i form av statligt understöd över en miljon rubel och den övervägande delen av denna summa gick åt landsbygdens mödrar.

Och lantbefolkningens barn? Vem ägnade dem en tanke i det zaristiska Ryssland, där tusende människor omkommo av svält och i epidemier. Fyra miljoner barn från kolhoser och

sovhosor erhålla nu daglig vård i barnkrubbor.

Dessa barns vård övervakas av läkare och sjuksystrar och deras uppfostran ledes av härtill speciellt utbildad personal. Kolhosmodern arbetar lugnt på åkern medan barnet vårdas i barnkrubban.

För tre år sedan beslöt sovjetregeringen utvidga läkarnätet i byarna. Under denna tid ha ytterligare 11.000 läkare utsänts till landsbygden, tusenden nya diagnostiska laboratorier, fysioterapiska- och övriga kabinett ha inrättats. Läkarkretsarna i byarna ha fått medicinvetenskapliga bibliotek, försatta med modernaste inredning och instrument; lantläkarna komplettera systematiskt sin kvalifikation i motsvarande institut.

År 1941 medför många nya och stora framsteg inom landsbygdens hygien. Ytterligare 6.000 läkare samt 1.900 tand- och munsjukdoms-specialister komma att utsändas. 85% av sovjetbyterritorierna få egna läkarambulanser och fältläkarpunkter. Även specialläkarvården utbreddes. På varje bysjukhus med minst 25 bäddar måste en kirurg finnas. Läkarkretsarna förses rikligt med behövliga instrument.

Sovjets läkarvetenskap har utvecklat till en verklig folks läkarvetenskap.

I det socialistiska samhället ägnas utomordentlig uppmärksamhet åt befolkningens hygien i såväl städerna som på landet i de centrala och de mest avlägsna rådjongerna. Alla Sovjetunionens folk få del av den med varje dag framåtskridande socialistiska kulturens goda.

## Från fronterna

### Italienarnas motgångar i Albanien och Afrika. Meningar om Tysklands möjligheter till invasion i England

I början av förra veckan började man igen tala om möjligheterna till tysk invasion i England. Det är naturligt, att engelsmännen, som redan i flera månader stått med detta hot för ögonen, överväga dessa möjligheter icke blott i taberna utan även öppet. Så skrev "Daily Mails" luftkrigsexpert, att det under den sista tiden funnits tecken, som tyda på, att Tyskland igen gör förberedelser för intrång i England. Som sådana anser man dessantövningar på den norska kusten, och grundandet av nya militärläger på punkter, som kunna anses bli utgångspunkter för dessantoperatierna. Man anser för möjligt, att tyskarna komma att använda dimperioden, dvs. decemblemånad, för sin landstigning i England.

Även Reuters militärkorrespondent anser en tysk invasion för möjlig. De senaste häftiga luftanfallen antagnas vara förberedelser till denna. Tyskarnas grovartilleribatterier vid Kanalen utökas varje dag. Dessa batterier, vilkas skottvidd är ansenlig, anser korrespondenten, skulle bli tyskarna till stor nytta, om de lyckas få fötterna på engelskt territorium.

Den schweitsiska tidningen "Journal de Genève" krigsexpert anser å sin sida, att en tysk invasion i Eng-

land under vintermånaderna knappast vore att vänta. Under skydd av dimman kunde visserligen en del truppavdelningar landsättas, men överförandet av större truppmassor skulle vara mycket svårt. Dessanterna måste vara tillräckligt stora så man får räkna med, att England på sina öar har åtminstone 3 miljoner män under vapen. En liten dessantavdelning skulle snart befinnas sig under fiendens artilleri- och lufteld och måste duka under. Enligt den schweitsiske experten förutsätter invasionen ovillkorligen tyskarnas övervikt i luften och på havet.

Detta mål sträva tyskarna redan i fyra månader efter. "Sunday Times" luftkrigsexpert skriver nämligen, att avsikten med de tyska bombanfallen är den slutliga förläggningen av Englands krigföring. Detta mål söker man nå på tre sätt: genom direkta anfall på engelska industriföretag och hamnar, genom förstörandet av den engelska handelsflottan samt genom krigsoperationer i öster. Artikelns författare anser, att de tyska flygoperationerna över England, i vilka nu över 1000 flygplan delta, under det kommande året komma att antaga en ännu större omfattning, då Tyskland kommer att betjäna sig av sina plan av den modernaste typen.

Även Hitler, som den 10. dec. höll ett tal till arbetarna i en vapenfabrik, berörde krigsfrågor. Han sade, att Tyskland vore förberett på allt oväntat England kunde komma med. Men ännu mer: "På oss kommer det an att bestämma timmen för avgörandet. Men jag är därvidlag försiktig. Otvivelaktigt kan Tyskland uthärda denna tids prövningar, och det kan besegras med varken vapen eller tid eller slås ned ekonomiskt." Av kansler Hitlers ord kunde man dock förstå, att tiden för invasionen ännu ej är inne.

Ett indirekt bevis härför är även ett meddelande av "New York Times", som lär härröra ur auktoritativa källor. Meddelandet säger nämligen, att oaktat tyskarnas bombanfall de engelska hamnarna ha lidit obetydliga skador. Bristol och Plymouth, Liverpool, Glasgow och Newcastle funktionera normalt. Endast Southamptons hamn är f. n. i obrukbart skick. Enligt de engelska meddelandena tvingar luftvärnet flygplanen så högt, att träffsäkerheten blir ytterst dålig. Detta vill dock icke säga, att skadorna äro små. De tyska meddelandena om stora eldsvårar äro ej fantasifösta, men det är ej alltid mål av militär betydelse, som träffats.

Den gångna veckan var ej lyckosam för italienarna. I Albanien måste de lämna hamnstaden Santa Quaranta och en rad andra strategiska punkter i grekernas händer. Under

åttertåget kvarlämnades en mängd fångar och krigsmaterial. Dessa motgångar gävo även eko i det högre italienska överkommandots sammansättning. Chefen för generalstabens marskalk Badoglio och chefen för marinens generalstab amiral Cavanari avgingo. Även den aktiva flottan fick ny chef. Italiens motgångar på den grekiska fronten betyda dock ej ett slutgiltigt besegrande. En stormakt som Italien kan tåla flera liknande förluster och kan även ta revansch, när det väl hunnit samla nya styrkor. Detta har även det italienska överkommandot gjort. Det har nämligen sändt 100.000 man färiska krafter till Albanien. Därför måste man med intressen vänta på, hur långt grekerna visa sig förmå driva sina framgångar.

Även i Afrika hade italienarna otur. Den 9 dec. begynte de engelska trupperna på den lybiska fronten anfall mot Sidi-Barran och erövrade den 12 dec. denna för italienarna så viktiga strategiska punkt. Därvid ha ungef. 15.000 italienska soldater tillfångagits och ett stort krigsbyte fallit i engelsmännens händer. Även fem italienska generaler ha tillfångagits, vilket skvallrar om en stor seger. Engelsmännen försatta med framgång sina operationer. Den engelske krigsministern har sagt, att Storbritanniens mål är att under innevarande vinter slå Italien.